

SVĚTOVÁ ZDRAVOTNICKÁ ORGANIZACE

Rámcová úmluva o kontrole tabáku

Preambule

Smluvní strany Úmluvy,

jsouce rozhodnuty upřednostnit své právo chránit veřejné zdraví,

připouštějice, že rozšíření tabákové epidemie je globálním problémem s vážným dopadem na veřejné zdraví, který vyžaduje nejrozsáhlejší možnou mezinárodní spolupráci a účast všech zemí na účinné, vhodné a jednotné mezinárodní odezvě,

odrážejice znepokojení mezinárodního společenství nad ničením celosvětového zdraví, sociálními, ekonomickými a ekologickými následky spotřeby tabáku a vystavování se tabákovému kouři,

jsouce vážně znepokojeny nárůstem celosvětové spotřeby a výroby cigaret a ostatních tabákových výrobků, zejména v rozvojových zemích, a rovněž zátěží, kterou to klade na rodiny, chudé, a na národní zdravotnické systémy,

připouštějice, že vědecké důkazy jednoznačně prokázaly, že spotřeba tabáku a vystavování se tabákovému kouři způsobuje úmrtí, nemoc a invaliditu, a že existuje časová prodleva mezi kouřením a ostatním použitím tabákových výrobků a počátkem onemocnění, která mají spojitost s tabákem,

také připouštějice, že složení cigaret a některých ostatních produktů obsahujících tabák je takové, aby vytvářelo a udržovalo závislost, a že většina směsí, které ho obsahují, jsou farmakologicky aktivní, toxické, mutagenní a karcinogenní, a že tabáková závislost je v hlavních mezinárodních klasifikacích nemocí samostatně klasifikována jako zdravotní porucha,

přiznávajice, že existuje jasný vědecký důkaz, že prenatální vystavování tabákovému kouři způsobuje nepříznivé zdravotní a vývojové následky pro děti,

jsouce hluboce znepokojeny vzestupem kouření a jiných forem spotřeby tabáku dětmi a adolescenty na celém světě, především kouřením ve stále mladším věku,

jsouce zděšeny nárůstem kouření a ostatních forem spotřeby tabáku ženami a mladými dívkami na celém světě a majíce na paměti potřebu celkové účasti žen na všech úrovních vytváření a realizace politiky a potřebu strategií kontroly tabáku specifikovaných podle pohlaví,

jsouce hluboce znepokojeny vzestupem kouření a ostatních forem spotřeby tabáku původními skupinami obyvatel,

jsouce vážně znepokojeny veškerými formami reklamy, propagace a sponzorování, které se zaměřují na podporu užívání tabáku,

připouštějice, že je nezbytná komplexní činnost pro odstranění všech forem nezákonného obchodu s cigaretami a ostatními tabákovými výrobky, včetně pašování, nezákonné výroby a padělání,

přiznávající, že kontrola tabáku na všech úrovních, a především v rozvojových zemích i v zemích s ekonomikou v přechodném stádiu rozvoje, vyžaduje dostatečné finanční a technické zdroje odpovídající současným a předpokládaným potřebám k zajištění činností zaměřených na kontrolu tabáku,

připouštějící potřebu vyvinout vhodné mechanismy pro určení dlouhodobého sociálního a ekonomického dosahu úspěšných strategií ke snížení poptávky po tabáku,

dbající sociálních a ekonomických překážek, které programy na kontrolu tabáku mohou střednědobě a dlouhodobě vytvořit, zejména v některých rozvojových zemích i v zemích s ekonomikou v přechodném stádiu rozvoje, a připouštějící jejich potřebu přístupu k technické a finanční pomoci v souvislosti s národními strategiemi udržitelného rozvoje,

jsouce si vědomy hodnotné práce, která byla mnoha státy v kontrole tabáku provedena, a schvalující vedoucí pozici Světové zdravotnické organizace jakož i snahy ostatních organizací a orgánů systému Spojených národů a ostatních mezinárodních a regionálních mezivládních organizací při rozvoji opatření pro kontrolu tabáku,

zdůrazňující mimořádný příspěvek nevládních organizací a ostatních členů občanské společnosti (na národní a mezinárodní úrovni) nezačleněné do tabákového průmyslu, včetně zdravotnických profesionálních orgánů, ženských, mládežnických, ekologických organizací a organizací spotřebitelů, akademických institucí, nemocnic a ostatních členů civilní společnosti při úsilí o kontrolu tabáku a nezbytný význam jejich účasti při snahách o celostátní a mezinárodní kontrolu tabáku,

připouštějící potřebu bdělosti vůči veškerým snahám tabákového průmyslu podkopat a odvrátit veškeré snahy o kontrolu tabáku a potřebu informovat o činnostech tabákového průmyslu, které mají negativní dopad na úsilí spojené s kontrolou tabáku,

připomínající Článek 12 mezinárodní Dohody o hospodářských, sociálních a kulturních právech přijaté Valným shromážděním OSN dne 16. prosince 1966, který potvrzuje právo každého na požívání nejvyšše dosažitelné úrovně fyzického a duševního zdraví,

také připomínající preambuli Ústavy Světové zdravotnické organizace, která stanovuje, že dosažení nejvyšše dosažitelné míry zdraví je jedním ze základních práv každé lidské bytosti bez rozdílu rasy, náboženství, politické víry, ekonomických a sociálních podmínek,

jsouce rozhodnuty podporovat opatření kontroly tabáku založená na vědeckých, technických a relevantních ekonomických úvahách,

připomínající, že Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen, přijatá Valným shromážděním OSN dne 18. prosince 1979, stanoví, že státní strany Úmluvy přijmou vhodná opatření k odstranění diskriminace žen v oblasti zdravotní péče,

dále připomínající, že Úmluva o právech dítěte, přijatá Valným shromážděním OSN dne 20. listopadu 1989, stanoví, že státní strany Úmluvy připouštějí právo dítěte na dosažení nejvyšše dosažitelné úrovně zdraví,

se dohodly na následujícím:

ČÁST I: ÚVOD

Článek 1

Používání pojmů

Pro účely této úmluvy:

- (a) „nezákonným obchodem s tabákem“ se rozumí jakékoliv praktiky a chování zakázané zákonem, které se týkají výroby, přepravy, převzetí, držení, distribuce, prodeje nebo koupě, včetně jakýchkoliv praktik nebo chování se záměrem usnadnit takovou činnost;
- (b) „regionální ekonomickou integrační organizací“ se rozumí organizace, která je tvořena několika svrchovanými státy a které členské státy předaly své pravomoci v určitých záležitostech, včetně práva závazně rozhodnout za členské státy v těchto záležitostech;¹
- (c) „tabáková reklama a propagace“ znamená jakoukoliv formu komerčního sdělení, doporučení nebo činnosti s cílem, efektem či pravděpodobným efektem propagace tabákového výrobku nebo užívání tabáku buď přímo či nepřímo;
- (d) „kontrola tabáku“ znamená řadu opatření, strategií a postupů ke snížení nabídky tabáku, poptávky po něm a ke snížení škod vyvolaných tabákem, které se zaměřují na zlepšení zdraví populace eliminováním nebo snížením spotřeby tabákových výrobků a vystavování se tabákovému kouří;
- (e) „tabákový průmysl“ zahrnuje výrobce tabáku, velkoobchodní distributory a dovozce tabákových výrobků;
- (f) „tabákovými výrobky“ se rozumí výrobky zcela nebo částečně vytvořené z listů tabáku jako suroviny, které jsou vyrobeny, aby byly používány pro kouření, sání, žvýkání a šňupání;
- (g) „sponzorstvím tabáku“ se rozumí jakákoliv forma příspěvků pro jakoukoliv událost, činnost nebo jednotlivce s cílem, účinkem či pravděpodobným účinkem propagace tabákového výrobku nebo užívání tabáku buď přímo či nepřímo;

Článek 2

Vztahy mezi Úmluvou a ostatními dohodami a zákonnými nástroji

1. Smluvní strany jsou vyzývány k přijetí opatření, jdoucích nad rámec, jenž vyžaduje Úmluva a její protokoly. Nic v těchto smluvních dokumentech nebrání některé ze smluvních stran stanovit přísnější požadavky, které neodporují ustanovením těchto smluvních dokumentů, jsou v souladu s mezinárodním právem a lépe slouží ochraně lidského zdraví.
2. Ustanovení této Úmluvy a jejích protokolů rozhodně neovlivní právo některé ze smluvních stran uzavřít bilaterální a multilaterální smlouvy, včetně regionálních a sub-regionálních smluv o závazných nebo dodatečných otázkách vztahujících se k Úmluvě a jejím protokolům za předpokladu, že jsou tyto

¹ Tam kde se to hodí „národní“ se bude týkat shodně i „regionálních ekonomických integračních organizací“.

smlouvy kompatibilní s jejich povinnostmi podle těchto smluvních dokumentů. Smluvní strany oznámí prostřednictvím Sekretariátu uzavření takových smluv Konferenci smluvních stran.

ČÁST II: CÍL, ZÁKLADNÍ PRINCIPY A OBECNÉ POVINNOSTI

Článek 3

Cíl

Cílem této Úmluvy a jejích protokolů je chránit současné a budoucí generace před ničením zdraví, sociálními, ekologickými a ekonomickými následky spotřeby tabáku a před vystavováním se tabákovému kouři pomocí systému integrovaných opatření kontroly tabáku, která musí být realizována stranami na národní, regionální a mezinárodní úrovni, aby se nepřetržitě a podstatně snižoval výskyt užívání tabáku a vystavování se tabákovému kouři.

Článek 4

Základní principy

Pro úspěšné dosažení cílů této Úmluvy a jejích protokolů a pro realizaci jejích ustanovení se strany řídí, *mimo jiné*, níže vytyčenými zásadami:

1. Každá osoba by měla být poučena o zdravotních následcích, návykovém charakteru a smrtelném ohrožení, které představuje spotřeba tabáku a vystavování se tabákovému kouři. Měla by být přijata a realizována nezbytná legislativa, výkonná, správní nebo jiná opatření na vhodné národní úrovni na ochranu všech osob před následky vystavování se tabákovému kouři.

2. Na národní, regionální a mezinárodní úrovni je třeba přijmout silný politický závazek k intenzivnímu rozvoji a podpoře více-sektorových opatření a koordinovaných odezev, které berou v úvahu:

(a) potřebu vytvořit opatření na ochranu všech osob před vystavováním se tabákovému kouři;

(b) potřebu vytvořit opatření na ochranu všech osob před zahájením užívání tabákových výrobků, před pokračováním nebo nárůstem jejich užívání, a to v jakékoliv formě;

(c) potřebu vytvořit opatření na ochranu původního obyvatelstva, které se bude podílet na rozvoji, realizaci a zhodnocení programů kontroly tabáku, které jsou sociálně a kulturně přiměřené jejich potřebám a perspektivám, a

(d) potřebu vytvořit všechna možná opatření zaměřená na rizika specifikovaná podle pohlaví a zohlednit je při vývoji strategií kontroly tabáku.

3. Mezinárodní spolupráce, zejména přenos technologií, znalostí a finanční pomoci, a poskytování souvisejících znalostí pro založení a realizaci účinných programů kontroly tabáku, s přihlédnutím k místní kultuře, sociálním, ekonomickým, politickým a legislativním faktorům, je důležitá součást Úmluvy.

4. Na národní, regionální a mezinárodní úrovni by měla být přijata komplexní více-sektorová opatření a koordinované odezvy vedoucí ke snížení spotřeby všech tabákových výrobků, aby se v souladu se zásadami ochrany veřejného zdraví zamezilo výskytu nemocí, předčasné invaliditě a úmrtí v důsledku spotřeby tabáku a vystavování se tabákovému kouři.
5. Otázky týkající se odpovědnosti, stanovené každou stranou v rámci její pravomoci, tvoří důležitou část komplexní kontroly tabáku.
6. Měla by být rozpoznána a uznána důležitost technické a finanční pomoci pěstitelům tabáku a pracovníkům, jejichž živobytí může být vážně ohroženo v důsledku programů kontroly tabáku, zejména pokud jde o smluvní strany z rozvojových zemí, a rovněž smluvní strany s ekonomikami v přechodném stádiu rozvoje v souvislosti s celostátně vyvinutými strategiemi udržitelného rozvoje.
7. Účast občanské společnosti je nepostradatelná v úspěšném dosažení cílů této Úmluvy a jejich protokolů.

Článek 5

Obecné povinnosti

1. Každá smluvní strana vyvine, realizuje, pravidelně zaktualizuje, zkontroluje komplexní více-sektorové celostátní strategie kontroly tabáku, plány a programy v souladu s touto Úmluvou a protokoly, které podepsala.
2. K tomuto cíli každá smluvní strana v rozsahu svých možností:
 - (a) zřídí nebo posílí a bude vhodným způsobem financovat celostátní koordinační mechanismus nebo opěrné body pro kontrolu tabáku; a
 - (b) přijme a zavede účinnou legislativu, výkonná, správní a/nebo jiná opatření a bude spolupracovat vhodným způsobem s ostatními smluvními stranami na rozvoji vhodné politiky pro zamezení a snížení spotřeby tabáku, návyku na nikotinu a vystavování se tabákovému kouři.
3. Při vypracování a realizaci své politiky veřejného zdraví s ohledem na tabákovou kontrolu by smluvní strany měly postupovat takovým způsobem, aby ochránily tyto politiky před komerčními a ostatními rozsáhlými zájmy tabákového průmyslu v souladu s vnitrostátním právem.
4. Smluvní strany spolupracují při formulování navržených opatření, postupů a směrnic pro prosazování této Úmluvy a protokolů, které podepsaly.
5. Smluvní strany spolupracují vhodným způsobem s příslušnými mezinárodními a regionálními mezivládními organizacemi a ostatními orgány při úspěšném plnění cílů této Úmluvy a protokolů, které podepsaly.
6. Smluvní strany budou, v rozsahu svých prostředků a zdrojů, spolupracovat, aby získaly finanční zdroje k efektivní realizaci Úmluvy prostřednictvím bilaterálních a multilaterálních mechanismů financování.

ČÁST III: OPATŘENÍ TÝKAJÍCÍ SE SNÍŽENÍ POPTÁVKY PO TABÁKU

Článek 6

Cenová a daňová opatření ke snížení poptávky po tabáku

1. Smluvní strany připouštějí, že cenová a daňová opatření mohou být účinnými a významnými prostředky pro snížení spotřeby tabáku u různých částí populace, zejména u mladých osob.
2. Při vykonávání svrchovaného práva států na vlastní daňovou politiku uváží každá smluvní strana své národní cíle v oblasti veřejného zdraví týkající se kontroly tabáku a přijme či bude, kde je to vhodné, provádět opatření, která by měla zahrnovat:
 - (a) realizaci daňové politiky a tam, kde je to vhodné, cenové politiky pro tabákové výrobky, a tím se podílet na dosažení zdravotních cílů k snížení spotřeby tabáku; a
 - (b) zákaz nebo vhodné omezení prodeje a/nebo dovozu nezdaněných a bezcelních tabákových výrobků prostřednictvím mezinárodních cestujících.
3. Smluvní strany, v souladu s Článkem 21, poskytnou ve svých pravidelných zprávách tarify na zdaňování tabákových výrobků a trendy spotřeby tabáku pro posouzení Konferencí smluvních stran.

Článek 7

Necenová opatření na snížení poptávky po tabáku

Smluvní strany uznávají, že komplexní necenová opatření jsou účinnými a významnými prostředky pro snížení spotřeby tabáku. Každá smluvní strana přijme a zavede účinná legislativní, výkonná, správní nebo jiná nezbytná opatření, nutná k realizaci jejich povinností zakotvených v Článku 8 a 13 a bude vhodným způsobem spolupracovat s ostatními smluvními stranami přímo nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních orgánů za účelem jejich realizace. Konference smluvních stran zřídí vhodné směrnice pro realizaci ustanovení těchto článků.

Článek 8

Ochrana před vystavováním se tabákovému kouři

1. Smluvní strany uznávají, že vědecké důkazy jednoznačně poukazují na to, že vystavování se tabákovému kouři způsobuje smrt, nemoc a invaliditu.
2. Každá smluvní strana přijme a zavede v oblastech existující národní soudní pravomoci stanovené vnitrostátním právem a aktivně je podpoří na jiné úrovni pravomoci, účinná legislativní, výkonná, správní a/nebo jiná opatření a tímto poskytne ochranu před vystavováním se tabákovému kouři na vnitřních pracovištích, ve veřejné dopravě, vnitřních veřejných místech, a - kde je to vhodné, na dalších veřejných místech.

Článek 9

Regulace obsahu tabákových výrobků

Konference smluvních stran po konzultacích s příslušnými mezinárodními orgány, vypracuje směrnice pro testování a měření obsahu a emisí tabákových výrobků, a pro regulaci těchto obsahů a emisí. Každá smluvní strana přijme a provede účinná legislativní, výkonná a správní nebo jiná

opatření pro taková testování, měření a regulaci, která jsou odsouhlasena příslušnými národními orgány.

Článek 10

Regulace zveřejnění informací o tabákových výrobcích

V souladu se svým vnitrostátním právem každá smluvní strana přijme a zavede účinná legislativní, výkonná, správní nebo jiná opatření, která vyžadují, aby výrobci a dovozci tabákových výrobků poskytovali národním orgánům informace o obsahu a emisích tabákových výrobků. Každá smluvní strana má navíc přijmout a provést účinná opatření pro zveřejnění informací o toxických složkách tabákových produktů a emisí, které mohou být produkovány.

Článek 11

Balení a značení tabákových výrobků

1. V souladu se svým vnitrostátním právem každá smluvní strana přijme a zavede účinná opatření, aby zajistila, že:

(a) tabákové balení a značení nepropaguje tabákový výrobek žádnými prostředky, které jsou falešné, zavádějící, klamné, nebo pravděpodobně vytváří nesprávný dojem o jeho vlastnostech, zdravotních následcích, nebezpečích nebo emisích včetně používání jakéhokoli termínu, popisu, ochranné známky, obrázku nebo jakékoliv další značky, které mají za cíl přímo či nepřímo vytvářet nesprávný dojem, že příslušný tabákový výrobek je méně škodlivý než ostatní tabákové výrobky. Toto může zahrnovat pojmy jako „Low tar“ (nízký obsah dehtu), „light“, „ultra light“ nebo „mild“.

(b) každá jednotlivá krabička nebo balíček tabákových výrobků a jakékoliv vnější balení a značení takových výrobků nese zdravotní varování, popisující zdraví škodlivé následky užívání tabáku, a může zahrnovat jiné vhodné sdělení. Tato varování a sdělení:

(i) budou schválena příslušným národním orgánem,

(ii) budou se pravidelně střídát,

(iii) budou uvedena jasně, viditelně a čitelně,

(iv) budou pokrývat ideálně 50% nebo více hlavní plochy, a v žádném případě ne méně než 30% oblasti plochy každé jednotkové krabičky nebo balíčku,

(v) mohou mít formu, nebo zahrnovat obrázky a piktogramy.

2. Každá jednotková krabička nebo balíček tabákových výrobků a jakékoliv vnější balení a značení takovýchto produktů má obsahovat, kromě varování specifikovaných v odstavci 1(c) tohoto článku, informace o důležitých složkách tabákových výrobků a jejich emisí, jak je definováno příslušnými národními orgány.

3. Každá smluvní strana bude vyžadovat, aby se varování o škodlivosti pro zdraví specifikované v odstavci 1(b) a odstavci 2 tohoto článku objevovalo na každé jednotkové krabičce nebo balíčku tabákových výrobků a na jakýchkoliv vnějších baleních a značeních takových výrobků v hlavním národním jazyce nebo v jazycích země, na jejímž území je výrobek uveden na trh.

4. Pro účely tohoto článku, termín „vnější balení a značení“ v souvislosti s tabákovými výrobky se použije pro jakákoliv balení a značení užívaná pro maloobchodní prodej výrobku.

Článek 12

Vzdělávání, informovanost, školení a veřejné povědomí

Každá smluvní strana vhodným způsobem podpoří a posílí veřejné povědomí o hlavních problémech kontroly tabáku s vhodným použitím všech dostupných sdělovacích prostředků. K tomuto účelu každá smluvní strana přijme a provede účinná legislativní, výkonná, správní nebo jiná opatření, aby podpořila:

(a) široký přístup k účinným a komplexním vzdělávacím programům a programům pro uvědomění veřejnosti o zdravotních nebezpečích, včetně návykového charakteru spotřeby tabáku a vystavování se tabákovému kouři;

(b) veřejné povědomí o zdravotních nebezpečích spotřeby tabáku a vystavování se tabákovému kouři, o výhodách ukončení užívání tabáku a o výhodách životního stylu bez užívání tabáku, jak je specifikováno ve Článku 14.2;

(c) veřejný přístup k široké řadě informací o tabákovém průmyslu, které se týkají cílů této Úmluvy v souladu s vnitrostátním právem;

(d) účinné a vhodné školicí programy o kontrole tabáku určené takovým osobám jako jsou pracovníci ve zdravotnictví, veřejní činitelé, sociální pracovníci, mediální odborníci, pedagogové, političtí představitelé, řídicí pracovníci a ostatní zainteresované osoby;

(e) povědomí a účast veřejných a soukromých agentur a nevládních organizací, které nejsou spřízněny s tabákovým průmyslem, na rozvoji a realizaci programů a strategií pro kontrolu tabáku uvnitř sektorů; a

(f) veřejné povědomí o informacích týkajících se nepříznivých ekonomických, zdravotních a ekologických následků tabákové výroby a spotřeby a přístup k nim.

Článek 13

Reklama, propagace a sponzorství tabákových výrobků

1. Smluvní strany uznávají, že komplexní zákaz reklamy, propagace a sponzorství by snížil spotřebu tabákových výrobků.

2. Každá smluvní strana zavede komplexní zákaz veškeré reklamy, propagace a sponzorství tabákových výrobků v souladu se svou národní ústavou či ústavními zásadami. Vzhledem k právnímu prostředí a technickým prostředkům, které ta strana má k dispozici, takový zákaz má zahrnovat komplexní zákaz mezinárodní reklamy, propagaci a sponzorství tabáku, které mají svůj původ na jejím území. Za tímto účelem, každá smluvní strana zavede vhodná legislativní, výkonná, správní a/nebo jiná opatření do pěti let od data, kdy tato Úmluva vstoupí v platnost pro tuto smluvní stranu, a bude informovat ostatní smluvní strany v souladu s Článkem 21.

3. Smluvní strana, která není schopna provést komplexní zákaz z důvodu své ústavy nebo ústavních zásad, zavede omezení na veškerou tabákovou reklamu, propagaci a sponzorství. To bude zahrnovat,

vzhledem k právnímu prostředí a technickým prostředkům, které ta strana má k dispozici, omezení nebo komplexní zákaz reklamy, propagace a sponzorství tabáku, které mají svůj původ na jejím území a jejich účinek přesahuje hranice státu. Za tímto účelem každá smluvní strana zavede vhodná legislativní, výkonná, správní a/nebo jiná opatření a bude informovat ostatní smluvní strany v souladu s Článkem 21.

4. Jako minimum a v souladu se svou ústavou či ústavními zásadami, každá smluvní strana bude:

(a) zakazovat všechny formy tabákové reklamy, propagace a sponzorství, které by podporovaly tabákový výrobek takovými prostředky, které jsou nepravdivé, zavádějící nebo jinak klamně nebo které pravděpodobně vytvářejí nesprávný dojem o jeho charakteristikách, zdravotních následcích, nebezpečích nebo emisích;

(b) požadovat, aby zdravotní nebo další vhodná varování nebo sdělení doprovázela všechny tabákové reklamy jakož i propagace a sponzorství;

(c) omezovat použití přímých nebo nepřímých podnětů k podpoře nákupu tabákových výrobků veřejností;

(d) pokud ještě nemají komplexní zákaz, požadovat odhalení nákladů poskytnutých tabákovým průmyslem na zatím nezakázanou reklamu, propagaci a sponzorství příslušným vládním orgánům. Tyto orgány mohou v souladu s vnitrostátním právem rozhodnout, aby se tyto částky staly přístupnými veřejnosti a Konferenci smluvních stran v souladu s Článkem 21;

(e) zavést komplexní zákaz nebo v případě smluvní strany, která není schopna provést komplexní zákaz vzhledem k své ústavě či ústavním zásadám, omezit tabákovou reklamu, propagaci a sponzorství v rozhlase, v televizi, v tisku, a vhodným způsobem v dalších sdělovacích prostředcích jako na internetu, v době do pěti let; a

(f) zakázat, nebo v případě smluvní strany, která není schopna provést komplexní zákaz vzhledem k své ústavě či ústavním zásadám, omezit tabákové sponzorství mezinárodních akcí, činností a/nebo jejich účastníků.

5. Smluvní strany se povzbuzují, aby zavedly opatření nad rámec povinností podle odstavce 4.

6. Smluvní strany budou spolupracovat na vývoji technologií a dalších prostředků nezbytných k tomu, aby usnadnily vyloučení tabákové reklamy přesahující hranice států.

7. Smluvní strany, které zakázaly některé formy tabákové reklamy, propagace a sponzorství, mají svrchované právo zakazovat vstup takovým formám tabákové reklamy, propagace a sponzorství na své území a ukládat stejné pokuty jako ty, které se vztahují na místní reklamu, propagaci a sponzorství vznikající na vlastním území v souladu se svým vnitrostátním právem. Tento odstavec neschvaluje ani nepotvrzuje žádnou konkrétní pokutu.

8. Smluvní strany budou uvažovat o vypracování protokolu stanovujícího vhodná opatření, která vyžadují mezinárodní spolupráci, pro zavedení komplexního zákazu reklamy, propagace a sponzorství tabákových výrobků přesahujícího hranice státu.

Článek 14

Opatření ke snížení poptávky týkající se závislosti na tabáku a ukončení jeho užívání

1. Každá smluvní strana vypracuje a rozšíří vhodné komplexní a integrované směrnice založené na vědeckých důkazech a nejlepších praktických zkušenostech s přihlédnutím k národním poměrům a prioritám, a učiní účinná opatření pro zajištění podpory ukončení užívání tabáku a pro odpovídající způsob léčby závislosti na tabáku.

2. Za tímto účelem každá smluvní strana bude usilovat o:

(a) navržení a realizaci účinných programů zaměřených na podporu ukončení užívání tabáku především ve vzdělávacích institucích, v institucích zdravotní péče, na pracovištích a ve sportovních zařízeních;

(b) zahrnutí diagnostiky a léčby závislosti na tabáku a poradenských služeb pro ukončení užívání tabáku do programů národního zdraví a výchovy, plánů a strategií, s účastí zdravotnických pracovníků, veřejných pracovníků a sociálních pracovníků, pokud je to vhodné;

(c) zřízení programů pro diagnostiku a poradenství, prevenci a léčbu závislosti na tabáku v centrech zdravotní péče a v rehabilitačních centrech; a

(d) spolupráci s ostatními smluvními stranami při usnadnění přístupu k farmaceutickým výrobkům léčícím tabákovou závislost a jejich cenovou dostupnost v souladu s Článkem 22. Takové výrobky a jejich složky mohou zahrnovat léky, výrobky užívané k podávání léků a diagnostika.

ČÁST IV: OPATŘENÍ TÝKAJÍCÍ SE SNÍŽENÍ ZÁSOBOVÁNÍ TABÁKEM

Článek 15

Nezákonný obchod s tabákovými výrobky²

1. Smluvní strany uznávají, že odstranění všech forem nezákonného obchodu s tabákovými výrobky, včetně pašování, nezákonné výroby a padělání, a rozvoj a realizace příslušného vnitrostátního práva, jsou vedle sub-regionálních, regionálních a globálních dohod nezbytnými složkami kontroly tabáku.

2. Každá smluvní strana přijme a provede účinná legislativní, výkonná, správní nebo jiná opatření, aby zajistila, že všechny jednotkové krabičky a balení tabákových výrobků a jakékoliv vnější obaly takových výrobků jsou označeny, a pomohou tak smluvním stranám při určení původu tabákových výrobků. V souladu s vnitrostátním právem a s příslušnými bilaterálními a multilaterálními dohodami také pomohou smluvním stranám sledovat, dokumentovat a kontrolovat pohyb tabákových výrobků, určit místa jejich odklonění (diverse) a jejich legální statut. Dále každá smluvní strana má:

(a) požadovat, aby krabičky a balíčky tabákových výrobků pro maloobchod a velkoobchod určené pro prodej na domácím trhu nesly nápis: „*Prodej povolen pouze v (vlozte název země, vnitrostátní, regionální nebo federální jednotky)*” nebo nesly jakékoli jiné účinné označení, které by pomáhalo orgánům určit, zda je výrobek ze zákona povolen k prodeji na domácím trhu; a

(b) zvážit, pokud je to vhodné, zavedení praktického monitorovacího režimu, který by měl dále zabezpečit systém distribuce a být nápomocen při vyšetřování nedovoleného obchodu.

²Probíhaly značné diskuse během procesu předjednání a vyjednávání, týkající se přijetí včasného protokolu o nezákonném obchodu s tabákovými výrobky. Vyjednávání takového protokolu by mohlo být zahájeno prostřednictvím INB, ihned po přijetí Konvence, nebo v pozdější etapě prostřednictvím Konference smluvních stran.

3. Každá smluvní strana má požadovat, aby informace na balení nebo označení, specifikované v odstavci 2 tohoto článku, byly předkládány v čitelné formě a/nebo aby se objevovaly v hlavním jazyce nebo jazycích země.

4. S ohledem na odstranění nezákonného obchodu s tabákovými výrobky má každá smluvní strana:

(a) sledovat a shromažďovat data o obchodu s tabákovými výrobky přes hranice států včetně nezákonného obchodu, a vyměňovat si informace mezi celními, daňovými a případnými jinými orgány v souladu s vnitrostátním právem a příslušnými aplikovatelnými bilaterálními a multilaterálními dohodami;

(b) přijmout nebo zpřísnit legislativu proti nezákonnému obchodu s tabákovými výrobky, včetně falšování a pašování cigaret s odpovídajícími pokutami a nápravnými prostředky;

(c) učinit vhodná opatření, zajišťující, že veškeré zkonfiskované výrobní zařízení, padělané a pašované cigarety a jiné tabákové výrobky budou zničeny s použitím vhodných metod přátelských k životnímu prostředí, nebo aby s nimi bylo naloženo v souladu s vnitrostátním právem;

(d) přijmout a provést v rámci své soudní pravomoci opatření pro sledování, dokumentaci a kontrolu zásob a distribuce tabákových výrobků, které jsou osvobozeny od daní; a

(e) přijmout vhodná opatření, umožňující zabavení zisků pocházejících z nezákonného obchodu s tabákovými výrobky.

5. Informace shromážděné podle odst. 4 písm. (a) a (d) tohoto článku budou smluvní strany patřičným způsobem v souhrnné formě pravidelně poskytovat Konferenci smluvních stran v souladu s článkem 21.

6. Smluvní strany v souladu s vnitrostátním právem vhodným způsobem podpoří spolupráci mezi národními agenturami, jakož i příslušnými regionálními a mezinárodními mezivládními organizacemi, která se týká vyšetřování, soudních stíhání a vedení procesů, za účelem odstranění nezákonného obchodu s tabákovými výrobky. Zvláštní důraz v boji proti nezákonnému obchodu s tabákovými výrobky bude kladen na spolupráci na regionální a sub-regionální úrovni.

7. Každá smluvní strana se bude snažit přijmout a provádět další opatření včetně udělování licencí a tam, kde je to vhodné, bude kontrolovat nebo snižovat výrobu a distribuci tabákových výrobků, aby bylo zabráněno nezákonnému obchodu s nimi.

Článek 16

Prodej nezletilým a nezletilými

1. Každá smluvní strana přijme a provede účinná legislativní, výkonná, správní nebo jiná opatření na příslušné vládní úrovni vedoucí k zákazu prodeje tabákových výrobků osobám mladším než stanovuje místní zákon či vnitrostátní právo nebo osobám mladším osmnácti let. Tato opatření mohou zahrnovat:

(a) požadavek, aby všichni prodejci tabákových výrobků umístili zřetelný a nápadný ukazatel uvnitř místa prodeje o zákazu prodeje tabákových výrobků nezletilým a v případě pochybností žádali, aby zákazník kupující tabákový výrobek prokázal svůj věk.

(b) zákaz prodeje tabákových výrobků ve všech případech, kdy zákazník může mít přímý přístup k takovým výrobkům, např. jsou-li volně vystaveny;

(c) zákaz výroby i prodeje cukrovinek, občerstvení a hraček ve tvaru tabákových výrobků působících jako lákadlo pro nezletilé; a

(d) opatření, aby prodejní automaty na tabákové výrobky v její soudní pravomoci nebyly přístupné nezletilým a nepodporovaly prodej tabákových výrobků nezletilým.

2. Každá smluvní strana zakáže nebo podpoří zákaz distribuce tabákových výrobků zdarma veřejnosti a zejména nezletilým.

3. Každá smluvní strana bude usilovat o zákaz prodeje cigaret samostatně nebo v malých baleních, která zvyšují cenovou dostupnost takových výrobků nezletilým.

4. Smluvní strany připouštějí, že za účelem zvýšení efektivity by měla být opatření k zamezení prodeje tabákových výrobků nezletilým realizována, pokud je to vhodné, společně s ostatními ustanoveními obsaženými v této Úmluvě.

5. Při podpisu, ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení k této Úmluvě nebo kdykoliv poté, mohou smluvní strany oznámit formou závazné písemné deklarace, že se zavazují k zákazu zavádění prodejních automatů na tabákové výrobky v rámci své soudní pravomoci, nebo že případně úplně zakážou prodejní automaty na tabákové výrobky. Deklarace vytvořená v souladu s tímto článkem bude odeslána prostřednictvím deponitáře všem smluvním stranám Úmluvy.

6. Každá smluvní strana přijme a provede účinná legislativní, výkonná, správní a jiná opatření, včetně pokut pro prodejce a distributory, k zajištění dodržování povinností obsažených v odstavcích 1-5 tohoto článku.

7. Každá smluvní strana přijme a provede účinná legislativní, výkonná, správní a jiná opatření pro zákaz prodeje tabákových výrobků osobami mladšími, než jak stanovuje místní zákon, vnitrostátní právo, nebo osobami mladšími osmnácti let.

Článek 17

Poskytování podpory pro alternativní ekonomicky realizovatelné činnosti

Ve spolupráci s ostatními smluvními stranami a s příslušnými mezinárodními a regionálními mezivládními organizacemi každá smluvní strana podpoří vhodným způsobem ekonomicky životaschopné alternativy pro pracovníky a pěstitele tabáku a případně pro jednotlivé prodejce.

ČÁST V: OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Článek 18

Ochrana životního prostředí a zdraví osob

Při uskutečňování povinností vyplývajících z této Úmluvy smluvní strany souhlasí, že při pěstování tabáku a výrobě tabákových produktů budou na svém území náležitě přihlížet ke svým povinnostem, týkajícím se ochrany životního prostředí a zdraví osob ve vztahu k životnímu prostředí.

ČÁST VI: OTÁZKY VZTAHUJÍCÍ SE K ODPOVĚDNOSTI

Článek 19

Odpovědnost

1. Smluvní strany zváží za účelem kontroly tabáku možnost přijmout legislativní opatření, případně budou prosazovat svou stávající legislativu, řešící trestněprávní a občanskoprávní odpovědnost včetně případného odškodnění.

2. Smluvní strany budou navzájem spolupracovat tím, že si budou v souladu s Čl. 21 prostřednictvím Konference smluvních stran vyměňovat informace obsahující:

(a) informace o zdravotních dopadech spotřeby tabákových výrobků a vystavování se tabákovému kouři podle článku 20.3(a); a

(b) informace o legislativě a předpisech platných v dané zemi jakož i o příslušných soudních rozhodnutích.

3. Smluvní strany v rámci mezi daných vnitrostátní legislativou, politikou, právní praxí a v rámci aplikovatelných smluvních úprav poskytnou vhodným způsobem a po vzájemné dohodě další formy pomoci při soudních řízeních vztahujících se k občanskoprávní a trestněprávní odpovědnosti, a to v souladu s touto Úmluvou.

4. Úmluva v žádném případě neovlivní ani neomezí žádná práva vzájemného přístupu smluvních stran ke svým soudům tam, kde taková práva existují.

5. S ohledem na práci provedenou na příslušném mezinárodním fóru může, pokud to bude možné, Konference smluvních stran v ranném stádiu zvážit otázky týkající se odpovědnosti včetně vhodných mezinárodních přístupů k těmto otázkám a vhodné způsoby, jak na požádání podpořit smluvní strany v jejich legislativních a jiných činnostech v souladu s tímto článkem.

ČÁST VII: VĚDECKÁ A TECHNICKÁ SPOLUPRÁCE A SDĚLOVÁNÍ INFORMACÍ

Článek 20

Výzkum, dozor a výměna informací

1. Smluvní strany se zavazují rozvíjet a podporovat národní výzkum v oblasti kontroly tabáku a koordinovat výzkumné programy na regionální a mezinárodní úrovni. Za tímto účelem každá smluvní strana:

(a) uvede do chodu a bude spolupracovat přímo nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních a regionálních mezivládních organizací a ostatních orgánů při vyhotovení výzkumných a vědeckých posudků; tím budou podporovat a propagovat výzkum, zaměřený na rozhodující ukazatele a následky spotřeby tabáku a vystavování se tabákovému kouři, jakož i výzkum zabývající se identifikací alternativních plodin; a

(b) bude s podporou příslušných mezinárodních a regionálních mezivládních organizací a ostatních orgánů podporovat a prosazovat výcvik a podporu všech, kteří jsou zapojeni do činností spojených s kontrolou tabáku včetně výzkumu, jejich realizace a hodnocení.

2. Smluvní strany zřídí pokud je to vhodné programy pro celostátní, regionální a globální dozor ve vztahu k rozsahu, charakteru, rozhodujícím ukazatelům, následkům spotřeby tabáku a vystavování se tabákovému kouři. K tomuto účelu by smluvní strany měly začlenit tyto programy do celostátních, regionálních a globálních programů zdravotní dozor tak, aby data byla porovnatelná a mohla být vhodným způsobem analyzována na regionální a případně mezinárodní úrovni.

3. Smluvní strany uznávají význam finanční a technické pomoci od mezinárodních a regionálních mezivládních organizací a ostatních orgánů. Každá smluvní strana bude usilovat o:

(a) postupné zřízení celostátního systému epidemiologického dozoru nad spotřebou tabáku a souvisejícími sociálními, ekonomickými a zdravotními ukazateli;

(b) spolupráci s příslušnými mezinárodními a regionálními mezivládními organizacemi a ostatními orgány včetně vládních a nevládních agentur na regionálním a globálním doзору nad tabákem a při výměně informací o ukazatelích specifikovaných v odstavci 3(a) tohoto článku; a

(c) spolupráci pod záštitou Světové zdravotnické organizace při vývoji obecných doporučení nebo postupů definujících shromažďování, analýzu a šíření dat o doзору nad tabákem.

4. S ohledem na vnitrostátní právo, smluvní strany podpoří a usnadní výměnu veřejných vědeckých, technických, společenskoekonomických, obchodních a právních informací, jakož i informací týkajících se praktik tabákového průmyslu a pěstování tabáku, vztahujících se k této Úmluvě, přičemž budou brát v úvahu a zaměřit se na zvláštní potřeby smluvních stran z rozvojových zemí a smluvních stran s ekonomikami v přeměně. Každá smluvní strana bude usilovat o:

(a) postupné zřízení a udržování aktualizované databáze zákonů a předpisů o kontrole tabáku s údaji o jejich případném prosazování, jakož i o patřičných soudních rozhodnutích, a bude spolupracovat při rozvoji programů pro regionální a globální kontrolu tabáku;

(b) postupné zřízení a udržování aktualizovaných dat z programů národního dozoru v souladu s odstavcem 3(a) tohoto článku; a

(c) spolupráci s příslušnými mezinárodními organizacemi při postupném zřizování a udržování globálního systému pravidelného shromažďování a šíření informací o tabákové výrobě, zpracování a činnostech tabákového průmyslu, které mají vliv na tuto Úmluvu nebo na činnosti národní kontroly tabáku.

5. Smluvní strany by měly spolupracovat v regionálních a mezinárodních mezivládních organizacích, a ve finančních a rozvojových institucích jejichž jsou členy, aby mohly propagovat a podporovat poskytování technických a finančních zdrojů Sekretariátu této Úmluvy a pomáhaly smluvním stranám z rozvojových zemí a smluvním stranám s ekonomikami v přeměně splnit své závazky při doзору, výzkumu a výměně informací.

Článek 21

Zprávy a výměna informací

1. Každá smluvní strana bude předkládat Konferenci smluvních stran prostřednictvím jejího Sekretariátu pravidelné zprávy o prosazování Úmluvy, které budou obsahovat následující informace:

-
- (a) informace o legislativních, výkonných, správních a jiných opatřeních přijatých k prosazování Úmluvy;
- (b) informace o jakýchkoliv případných omezeních a překážkách, se kterými se setkala při prosazování Úmluvy, a o opatřeních učiněných ke zdolání těchto překážek;
- (c) informace o případné finanční a technické pomoci poskytnuté nebo přijaté na činnosti spojené s kontrolou tabáku;
- (d) informace o dozoru a výzkumu, jak je specifikováno v Článku 20; a
- (e) informace specifikované v Článcích 6.3, 13.2, 13.3, 13.4(d), 15.5 a 19.2.
2. Frekvenci a formát takových zpráv podávaných všemi smluvními stranami určí Konference smluvních stran. Každá smluvní strana vypracuje svou počáteční zprávu do dvou let od data, kdy tato Úmluva vstoupí v platnost pro tuto smluvní stranu.
3. Konference smluvních stran v souladu s Článkem 26 zváží, jaké úpravy přijme, aby bylo možno pomoci smluvním stranám z rozvojových zemí a smluvním stranám s ekonomikami v přeměně při plnění jejich povinností podle tohoto článku.
4. Hlášení a výměna informací v souladu s touto Úmluvou budou podléhat vnitrostátnímu právu týkajícímu se zachování důvěrnosti a ochrany dat. Po vzájemné dohodě budou smluvní strany chránit jakoukoliv důvěrnou informaci, která je vyměňována.

Článek 22

Spolupráce v oblasti vědecké, technické a právní, a poskytování souvisejících znalostí

1. Smluvní strany budou spolupracovat přímo nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních orgánů s cílem zlepšit své schopnosti k plnění povinností vyplývajících z této Úmluvy a při tom budou brát v potaz potřeby smluvních stran z rozvojových zemí a smluvních stran s ekonomikami v přeměně. Taková spolupráce by po vzájemné dohodě měla podporovat přenos technických, vědeckých a právních odborných znalostí a technologií pro zavedení a posílení národních strategií, plánů a programů kontroly tabáku, zaměřujících se *mimo jiné* na:
- (a) usnadnění rozvoje, přenosu a získání technologií, vědomostí, dovedností, schopností a odborných znalostí týkajících se kontroly tabáku;
- (b) poskytnutí technických, vědeckých, právních a jiných odborných znalostí pro zřízení a posílení celostátních strategií, plánů a programů kontroly tabáku, zaměřujících se na prosazování Úmluvy *mimo jiné* prostřednictvím:
- (i) vyžádané pomoci při budování silné legislativy, jakož i technických programů, včetně těch, jejichž cílem je zabránění zahájení a podpora ukončení užívání tabáku a ochrana před vystavováním se tabákovému kouři;
- (ii) případné pomoci pracovníkům v tabákovém odvětví při rozvoji vhodných alternativních živobytí ekonomicky životaschopným způsobem;

- (iii) případné pomoci pěstitelům tabáku v přesunu zemědělské výroby na alternativní plodiny ekonomicky životaschopným způsobem;
 - (c) podporu školicích a výchovných programů pro příslušné pracovníky v souladu s článkem 12;
 - (d) poskytnutí nezbytného materiálu, vybavení a zabezpečení, jakož i logistické podpory pro strategie, plány a programy kontroly tabáku;
 - (e) identifikaci metod kontroly tabáku včetně komplexní léčby závislosti na nikotinu; a
 - (f) vhodnou podporu výzkumu za účelem zvýšení cenové dostupnosti komplexní léčby závislosti na nikotinu.
2. Konference smluvních stran podpoří a usnadní přenos technických, vědeckých a právních odborných znalostí a technologií s finanční podporou zajištěnou v souladu s Článkem 26.

ČÁST VIII: INSTITUCIONÁLNÍ USPOŘÁDÁNÍ A FINANČNÍ ZDROJE

Článek 23

Konference smluvních stran

1. Tímto je založena Konference smluvních stran. Světová zdravotnická organizace svolá první zasedání nejpozději jeden rok od data, kdy tato Úmluva vstoupí v platnost. Konference na prvním zasedání stanoví místo a načasování následujících pravidelných zasedání.
2. Mimořádná zasedání Konference smluvních stran se mají konat v takových časových intervalech, které Konference může považovat za nezbytné, nebo na základě písemného požadavku jakékoliv smluvní strany za předpokladu, že během šesti měsíců od oznámení žádosti Sekretariátu Úmluvy je požadavek podpořen alespoň třetinou smluvních stran.
3. Konference smluvních stran přijme svůj jednací řád formou konsensu na svém prvním zasedání.
4. Konference smluvních stran přijme formou konsensu svá pravidla financování a financování jakékoliv z podpůrných orgánů, které zřídí, jakož i finanční ustanovení řídicí fungování Sekretariátu. Na každém řádném zasedání bude přijat rozpočet na finanční období do příštího řádného zasedání.
5. Konference smluvních stran bude pravidelně kontrolovat prosazování této Úmluvy, bude činit rozhodnutí nezbytná pro podporu jejího účinného prosazování a může přijmout protokoly, dodatky a změny Úmluvy v souladu s Články 28, 29 a 33. Za tímto účelem:
 - (a) bude podporovat a usnadňovat výměnu informací podle Článků 20 a 21;
 - (b) bude podporovat a řídit rozvoj a pravidelné zlepšování srovnatelných metodologií výzkumu a shromažďování dat týkajících se prosazování Úmluvy vedle těch, které jsou poskytnuty podle Článku 20;
 - (c) bude vhodným způsobem podporovat rozvoj, realizaci a vyhodnocení strategií, plánů a programů, jakož i politik, legislativních a jiných opatření;

(d) bude přezkoumávat zprávy předložené smluvními stranami v souladu s článkem 21 a přijímat pravidelné zprávy o prosazování Úmluvy;

(e) bude podporovat a usnadňovat mobilizaci finančních zdrojů na prosazování Úmluvy v souladu s Článkem 26;

(f) zřídí takové podpůrné orgány, které jsou nezbytné k dosažení cílů Úmluvy;

(g) tam, kde je to vhodné, bude požadovat služby, spolupráci a informace poskytované příslušnými organizacemi a orgány v rámci Spojených národů, ostatními mezinárodními a regionálními mezivládními organizacemi a nevládními organizacemi a orgány, a to jako prostředky pro posílení prosazování Úmluvy; a

(h) zváží případné další činnosti, které je možno požadovat pro úspěšné splnění cílů Úmluvy ve světle zkušeností získaných při jejím prosazování.

6. Konference smluvních stran stanoví kritéria pro účast pozorovatelů na svých jednáních.

Článek 24 *Sekretariát*

1. Konference smluvních stran ustanoví stálý Sekretariát a dohodne se na jeho činnostech. Konference smluvních stran bude se snažit tak učinit na svém prvním zasedání.

2. Prozatímní funkce Sekretariátu podle této Úmluvy budou zajištěny Světovou zdravotnickou organizací do té doby, než se Konference smluvních stran dohodne na trvalém uspořádání.

3. Funkce Sekretariátu bude:

(a) připravovat zasedání Konference smluvních stran a jejích podpůrných orgánů a zajišťovat jim služby podle jejich požadavků;

(b) připravovat a předávat zprávy jemu předložené podle Úmluvy;

(c) na požádání poskytovat podporu smluvním stranám, zejména smluvním stranám z rozvojových zemí a smluvním stranám s ekonomikami v přeměně, při sestavování a sdělování informací požadovaných v souladu s ustanoveními této Úmluvy;

(d) připravovat zprávy o svých činnostech na základě Úmluvy podle pokynů Konference smluvních stran a předkládat je Konferenci smluvních stran;

(e) podle pokynů Konference smluvních stran zajišťovat nezbytnou koordinaci s příslušnými mezinárodními a regionálními mezivládními organizacemi a ostatními orgány;

(f) podle pokynů Konference smluvních stran vstupovat vstoupit do takových správních nebo smluvních ujednání, která mohou být požadována pro efektivní vykonávání jeho funkcí; a

(g) vykonávat ostatní funkce Sekretariátu specifikované v Úmluvě a v jakémkoliv z jejích protokolů a další funkce, které mohou být stanoveny Konferencí smluvních stran.

Článek 25

Vztahy mezi Konferencí smluvních stran a mezivládními organizacemi

Za účelem zajištění technické a finanční spolupráce nezbytné pro úspěšné dosažení cílů této Úmluvy může Konference smluvních stran vyžadovat spolupráci od příslušných mezinárodních a regionálních mezivládních organizací včetně finančních institucí a institucí podporujících rozvojové země.

Článek 26

Finanční zdroje

1. Smluvní strany uznávají důležitou roli, kterou mohou hrát finanční zdroje v úspěšném dosažení cílů Úmluvy.
2. Každá smluvní strana poskytne v souladu se svými celostátními plány, prioritami a programy finanční podporu na celostátní činnosti určené k úspěšnému dosažení cílů Úmluvy .
3. Smluvní strany podpoří případné využití bilaterálních, regionálních, sub-regionálních a ostatních multilaterálních kanálů k poskytování financování rozvoje a posílení programů multi-sektorové komplexní kontroly tabáku smluvních stran z rozvojových zemí a smluvních stran s ekonomikami v přeměně. V souvislosti s tím by se měly celostátně vyvinuté strategie zaměřit na ekonomicky životaschopné alternativy produkce tabáku v rámci udržitelného rozvoje včetně diverzifikace plodin a podporovat je.
4. Smluvní strany zastoupené v příslušných regionálních a mezinárodních mezivládních organizacích, ve finančních institucích a institucích podporujících rozvojové země budou povzbuzovat tyto subjekty k poskytování finanční pomoci pro smluvní strany rozvojových zemí a smluvní strany zemí s ekonomikami v přeměně za účelem dosažení jejich povinností dle Úmluvy aniž by to omezilo jejich práva na účast v těchto organizacích.
5. Strany souhlasí s tím, že:
 - (a) všechny příslušné potenciální a existující zdroje finanční, technické a jiné, jak veřejné, tak soukromé, které jsou k dispozici pro činnosti kontroly tabáku, budou mobilizovány a využity ku prospěchu všech smluvních stran, především rozvojových zemí a zemí s ekonomikami v přeměně, aby mohly splnit závazky, plynoucí z Úmluvy;
 - (b) Sekretariát bude na požádání radit rozvojovým zemím a zemím s ekonomikami v přeměně jaké zdroje jsou k dispozici k financování prosazování jejich povinností v souladu s touto Úmluvou;
 - (c) Konference smluvních stran přehodnotí na svém prvním zasedání na základě studie provedené Sekretariátem stávající a potenciální zdroje a mechanismy pomoci a jiné příslušné informace a posoudí v tomto ohledu jejich adekvátnost.; a
 - (d) Konference smluvních stran zohlední výsledky tohoto hodnocení při stanovení nutnosti posílení stávajících mechanismů nebo při vytvoření multilaterálního dobrovolného globálního fondu či jiných finančních mechanismů k nasměrování dodatečných finančních zdrojů určených rozvojovým zemím a zemím s ekonomikami v přeměně, aby jim pomohly při dosahování cílů Úmluvy.

ČÁST IX: UROVNÁNÍ SPORŮ

Článek 27

Urovnání sporů

1. V případě sporu mezi dvěma či více smluvními stranami týkajícího se výkladu nebo aplikace Úmluvy se budou zúčastněné smluvní strany snažit o urovnání sporu diplomatickou cestou prostřednictvím jednání nebo jakýmkoliv jiným mírovým prostředkem, který si sami vyberou, včetně zprostředkovaného jednání, mediace nebo přijetím smíru. Neúspěch při dosahování dohody jednáním, zprostředkováním, mediací nebo snahou o přijetí smíru nezbavuje strany ve sporu od odpovědnosti hledat další řešení.

2. Po ratifikaci, přijetí, schválení, formálním potvrzení nebo přistoupení k této Úmluvě, nebo kdykoliv potom, může stát nebo regionální ekonomická integrační organizace k nevyřešenému sporu v souladu s odstavcem 1 tohoto článku učinit písemné prohlášení adresované depozitáři, že povinně přijme jen pro tento případ arbitráž v souladu s postupy, které musí být přijaty formou konsensu Konferencí smluvních stran.

3. Ustanovení tohoto článku se uplatňují s ohledem na jakýkoliv protokol uzavřený smluvními stranami, pokud v něm není stanoveno jinak.

ČÁST X: DALŠÍ VÝVOJ ÚMLUVY

Článek 28

Změny Úmluvy

1. Jakákoliv smluvní strana může navrhnout změny této Úmluvy. Takové změny budou zváženy Konferencí smluvních stran.

2. Změny této Úmluvy budou přijímány Konferencí smluvních stran. Text jakékoliv navržené změny Úmluvy bude oznámen smluvním stranám prostřednictvím Sekretariátu nejméně šest měsíců před zasedáním, na kterém bude předložen k přijetí. Sekretariát také sdělí navržené změny signatářům Úmluvy a pro informaci depozitáři.

3. Smluvní strany vynaloží veškeré úsilí na dosažení konsensuální dohody o jakékoliv navržené změně této Úmluvy. Pokud budou vyčerpány veškeré pokusy o konsensuální shodu a nebude dosaženo žádné dohody, bude změna přijímána jako poslední možnost dvoutřetinovou většinou hlasů smluvních stran přítomných a hlasujících na zasedání. Pro účely tohoto článku smluvní strany přítomné a hlasující znamenají smluvní strany přítomné a hlasující kladně nebo záporně. Přijatá změna bude sdělena Sekretariátem depozitáři, který ji předá všem smluvním stranám k přijetí.

4. Doklady o schválení změny se budou ukládat u depozitáře. Změna přijatá v souladu s odstavcem 3 tohoto článku vstoupí v platnost pro smluvní strany, které ji přijaly, devadesátým dnem od data, kdy depozitář přijal doklad o schválení změny nejméně dvěma třetinami smluvních stran této Úmluvy.

5. Změna vstoupí v platnost pro jakékoliv ostatní smluvní strany devadesátým dnem od data, kdy daná smluvní strana uloží u depozitáře své doklady o schválení zmíněné změny.

Článek 29

Přijetí a změny dodatků k této Úmluvě

1. Dodatky k této Úmluvě budou navrhovány, přijaty a vstoupí v platnost v souladu s postupem stanoveným v Článku 28.
2. Dodatky k této Úmluvě tvoří její nedílnou součást, a pokud není výslovně stanoveno jinak, představuje odkaz k této Úmluvě současně odkaz k jejím dodatkům.
3. Dodatky se omezují na seznamy, formuláře a další popisné materiály týkající se jednacích, vědeckých, technických nebo správních záležitostí.

ČÁST XI: ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 30

Výhrady

K této Úmluvě nemohou být učiněny žádné výhrady.

Článek 31

Odstoupení

1. Kdykoliv po třech letech ode dne, kdy Úmluva vstoupila pro smluvní stranu v platnost, může taková strana odstoupit od Úmluvy tím, že odstoupení písemně oznámí depozitáři.
2. Jakékoliv takové odstoupení nabývá účinnosti po uplynutí jednoho roku od data, kdy depozitář obdržel oznámení o odstoupení, nebo kdykoliv později, pokud je tak specifikováno v oznámení o odstoupení.
3. Kterákoliv smluvní strana, která odstupuje od této Úmluvy bude také pokládána za odstupující od jakéhokoliv protokolu, který podepsala.

Článek 32

Hlasovací právo

1. Každá smluvní strana Úmluvy má jeden hlas, s výjimkou úpravy v odstavci 2 tohoto článku.
2. Regionální ekonomické integrační organizace uplatní své hlasovací právo v záležitostech spadajících do jejich kompetence stejným počtem hlasů, jaký je počet jejich členských států, které jsou smluvními stranami Úmluvy. Své hlasovací právo neuplatní organizace tehdy, když jakýkoliv z jejich členských států uplatní své právo, a naopak.

Článek 33

Protokoly

1. Jakákoliv smluvní strana může navrhnout protokoly. Konference smluvních stran posoudí takové návrhy.
2. Konference smluvních stran může přijmout protokoly k této Úmluvě. Smluvní strany vynaloží veškeré úsilí k dosažení konsensuální dohody. Pokud budou vyčerpány všechny pokusy o konsensuální shodu a nebude dosaženo žádné dohody, bude protokol přijímán jako poslední možnost dvoutřetinovou většinou hlasů smluvních stran přítomných a hlasujících na zasedání. Pro účely tohoto

článku smluvní strany přítomné a hlasující znamená smluvní strany přítomné a hlasující kladně nebo záporně.

3. Text jakéhokoliv navrženého protokolu bude sdělen Sekretariátem smluvním stranám alespoň šest měsíců před zasedáním, na kterém bude navržen k přijetí.

4. Jenom smluvní strany Úmluvy mohou podepsat protokol.

5. Jakýkoliv protokol k této Úmluvě bude závazný pro smluvní strany, které daný protokol podepsaly. Jen smluvní strany, které podepsaly protokol, mohou rozhodovat o záležitostech, které se výlučně týkají daného protokolu.

6. Podmínky vstoupení v platnost jakéhokoliv protokolu budou stanoveny v tomto dokumentu.

Článek 34

Podpis

Tato Úmluva je otevřena k podpisu členskými státy Světové zdravotnické organizace a státy, které nejsou členy Světové zdravotnické organizace, ale jsou členy Organizace spojených národů, regionálními ekonomickými integračními organizacemi, v sídle Světové zdravotnické organizace v Ženevě od 16. června roku 2003 do 22. června roku 2003 a poté v sídle Organizace spojených národů v New Yorku od 30. června roku 2003 do 29. června roku 2004.

Článek 35

Ratifikace, přijetí, schválení, formální potvrzení nebo přistoupení

1. Tato Úmluva bude předmětem ratifikace, přijetí, schválení nebo přistoupení v případě států a předmětem aktů formálního potvrzení nebo přistoupení v případě regionálních ekonomických integračních organizací. K přistoupení bude otevřena dnem, který následuje po dni, kdy byla Úmluva uzavřena k podpisu. Ratifikační listiny, jakož i dokumenty o přijetí, schválení, formálním potvrzení nebo o přistoupení budou uloženy u deponitáře.

2. Jakákoliv regionální ekonomická integrační organizace, která se stane smluvní stranou této Úmluvy, aniž by žádný z jejích členských států byl smluvní stranou Úmluvy je vázána všemi povinnostmi podle Úmluvy. V případě těch organizací, kde jeden nebo více z jejích členských států je smluvní stranou Úmluvy, se organizace a její členské státy dohodnou, kdo je v které oblasti odpovědný za plnění povinností podle Úmluvy. V takových případech nejsou organizace a členské státy oprávněny uplatňovat práva podle Úmluvy souběžně.

3. Regionální ekonomické integrační organizace prohlásí ve svých dokumentech týkajících se formálního potvrzení nebo v přístupových listinách, jaký mají rozsah pravomocí s ohledem na záležitosti určené touto Úmluvou. Tyto organizace také budou informovat deponitáře, který bude dále informovat smluvní strany o jakémkoliv podstatné změně rozsahu jejich pravomocí.

Článek 36

Vstoupení v platnost

1. Tato Úmluva vstupuje v platnost devadesátým dnem, který následuje po dni uložení čtyřicáté ratifikační listiny, dokumentu o přijetí, schválení, formálního potvrzení nebo o přistoupení u deponitáře.

2. Pro každý stát, který ratifikuje, přijímá nebo schvaluje tuto Úmluvu nebo k ní přistupuje po splnění podmínek stanovených v odstavci 1 tohoto článku pro vstoupení v platnost, vstoupí Úmluva v platnost devadesátým dnem, který následuje po dni uložení jeho ratifikačních listin, dokumentu o přijetí, schválení nebo o přistoupení.

3. Pro každou regionální ekonomickou integrační organizaci, která ukládá dokument týkající se formálního potvrzení nebo přístupovou listinu poté, co podmínky stanovené v odstavci 1 tohoto článku pro vstoupení v platnost budou splněny, vstupuje tato Úmluva v platnost devadesátým dnem, který následuje po dni uložení těchto dokumentů o formálním potvrzení nebo přistoupení.

4. Pro účely tohoto článku nebude žádný dokument uložený regionální ekonomickou integrační organizací považován za doplněk k těm, které byly uloženy členskými státy dané organizace.

Článek 37

Depozitář

Generální tajemník OSN bude depozitářem Úmluvy a jejích změn, protokolů a dodatků přijatých v souladu s Články 28, 29 a 33.

Článek 38

Originální texty

Originál Úmluvy, jehož arabské, čínské, anglické, francouzské, ruské a španělské texty mají stejnou právní váhu jako originál, je uložen u generálního tajemníka OSN.

NA DŮKAZ ČEHOŽ níže podepsaní, kteří jsou k tomu účelu řádně zplnomocnění, podepsali tuto Úmluvu.

DÁNO v ŽENEVĚ 21. května 2003